

NADER ECOLOGISCH ONDERZOEK

MEDEVOORT 2 - 10

TE HELMOND

Ecologie

Rapportage nader ecologisch onderzoek

Medevoort 2 - 10 te Helmond

Opdrachtgever	Gemeente Helmond Frans Joseph van Thielpark 1 5707 BX Helmond
Rapportnummer	4341.006
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	6 augustus 2018
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 0485 - 581818 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	ir. T. Leeuwis
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	ing. M.H.M. Gijsbers
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
	3.1 Huismus	5
	3.2 Gierzwaluw	5
	3.3 Vleermuizen	5
4	ONDERZOEKSRESULTATEN	7
	4.1 Broedvogels	7
	4.2 Vleermuizen	7
5	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	9
	5.1 Broedvogels	9
	5.2 Vleermuizen	9
6	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	11

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Gemeente Helmond opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Medevoort 2 - 10 te Helmond.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en ontwikkeling van woningen ter plaatse.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in juni 2017 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport quickscan flora en fauna (4341.004) Medevoort 2 – 10 te Helmond, d.d. 17 juni 2017).

Uit de quickscan is gebleken dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming ten aanzien van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen, gierzwaluw en huismus in de bebouwing meer informatie noodzakelijk is. Op basis van het aanvullend ecologisch onderzoek is dan ook beoordeeld of er bij de uitvoering van de werkzaamheden sprake zal zijn van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van huismus, gierzwaluw en vleermuizen.

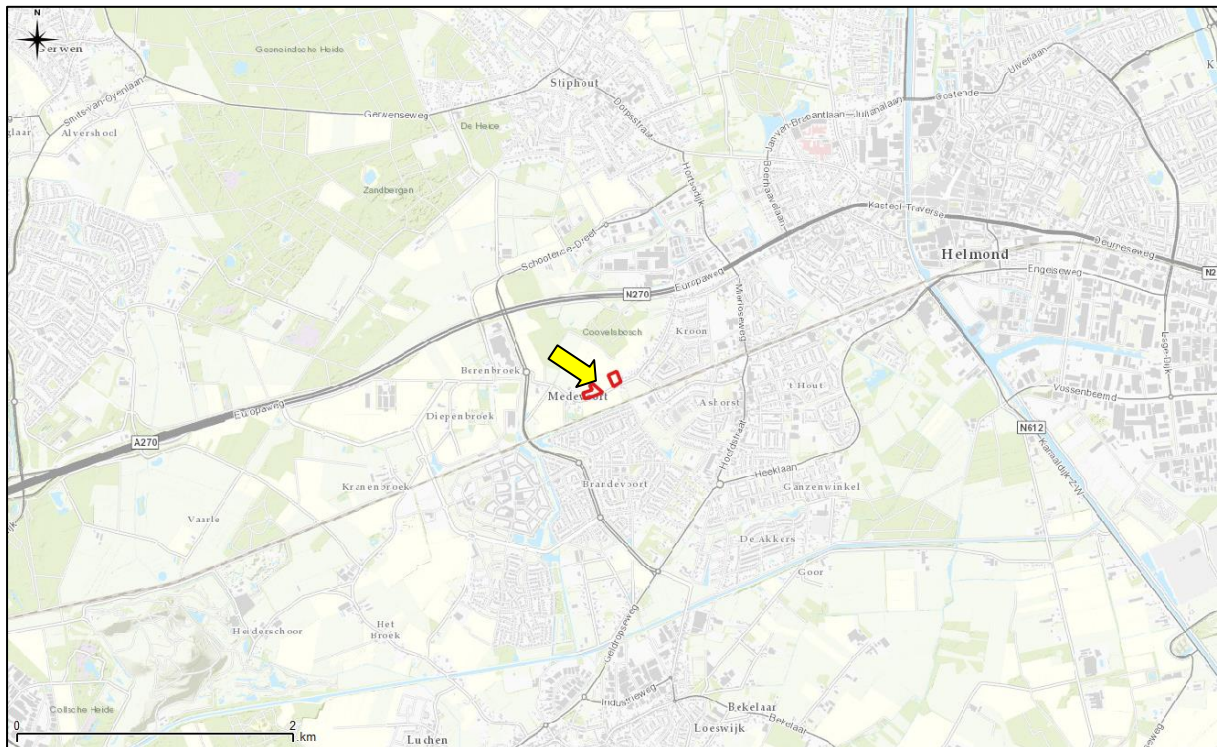
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 12 ha) ligt aan de Medevoort 2 - 10, circa 2,5 kilometer ten westen van de kern van Helmond. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 51 H (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 171.127$, $Y = 386.459$.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

Het oostelijk deel van de onderzoekslocatie is onbebouwd en is in gebruik als agrarisch perceel. Het westelijk deel van de onderzoekslocatie is bebouwd met een woonhuis, een schuur en een aantal overdekte bijenkasten. Verder bestaat het westelijk deel uit een grasveld met langs de randen bomenrijen.

De onderzoekslocatie bevindt zich aan de westrand van de bebouwde kom van Helmond. Verder bevindt het zich in agrarisch gebied.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Oostelijk deel onderzoekslocatie.

Figuur 4. Oostkant onderzoekslocatie.

Figuur 5. Woonhuis.

Figuur 6. Grasland.

Figuur 7. Schuur.

Figuur 8. Overdekte bijenkasten.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens ter plaatse vier ruimte voor ruimte woningen te realiseren. De huidige bebouwing zal gesloopt worden. In figuur 9 is een schets met de voorgenomen plannen te vinden.

Figuur 9. Schets met de voorgenomen plannen

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

3.1 Huismus

Ten aanzien van de huismus zijn tussen april- en half mei 2018 tijdens het broedseizoen van huismus twee veldbezoeken uitgevoerd, met een tussenliggende periode van circa 15 dagen, in de ochtend. Tijdens de veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Tevens is gedurende de veldbezoeken in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal of voedsel) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwijnen. Op basis van de veldbevindingen is bepaald of zich onder het dakpannen dak van de te renoveren woningen broedlocaties bevinden van de huismus. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van de huismus (BIJ12, versie juli 2017). Tabel I geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor huismussen.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van huismussen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 12 °C. De windsnelheid lag beneden de 3 Beaufort, het was helder tot half bewolkt en er was geen sprake van neerslag.

3.2 Gierzwaluw

Voor de gierzwaluw zijn in de periode van juni tot half juli 2018 drie aanvullende veldbezoeken uitgevoerd met een tussenliggende periode van minimaal 15 dagen. De veldbezoeken zijn gedurende de avondschemering uitgevoerd. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van de gierzwaluw (BIJ12, versie juli 2017). In de betreffende periode scheren groepen gierzwaluwen langs gevels van panden waarin zich nesten bevinden. De vrouwtjes die zich op het nest bevinden beantwoorden vervolgens het "gieren" van langs vliegende groepen soortgenoten. Bovendien zijn tijdens de avondschemering vaak invliegende vogels waar te nemen. Tabel I geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor gierzwaluwen.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van gierzwaluwen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 14 °C. De windsnelheid lag beneden de 4 Beaufort en er was geen sprake van neerslag.

3.3 Vleermuizen

Voor vleermuizen zijn in de periode half augustus 2017 tot en met half juli 2018 in totaal vijf aanvullende veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonduren en/of ochtenduren uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie maart 2017), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging, in overleg met Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies kraam, zomer- en paarverblijfplaats voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd binnen de meest gunstige periode van het jaar waarin vleermuizen aantoonbaar van de onderzoekslocatie gebruik kunnen maken. Winterverblijfplaatsen zijn zeer lastig aan te tonen. Gedurende de periode mei tot en met half juli hebben de meeste soorten hun zomer- en kraamverblijfplaatsen bezet en zijn druk bezig met het grootbrengen van jonge dieren. Vanaf eind juli vallen de kraamkolonies uiteen, verspreiden de vrouwtjes zich en gaan op zoek naar het gezelschap van baltende mannetjes. Naast kraam- en paarverblijfplaatsen is het aanvullende onderzoek ook gericht op de functie zomerverblijfplaats.

Tijdens de veldbezoeken is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende of zwermende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de twee veldbezoeken in de paarperiode is voornamelijk gelet op sociale geluiden. In de periode half augustus - september produceren mannetjes vleermuizen de meeste sociale geluiden vanuit of vliegend rondom bebouwing om vrouwtjes te lokken.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetector (Pettersson D240x) met opname-mogelijkheid. Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soort) en waarbij het sonogram uitsluitel kan geven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van analyseprogramma Batsound. Tabel I geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor vleermuizen.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. De buitentemperaturen lagen tussen de 12 °C en 25 °C bedroeg maximaal 3 Beaufort en tijdens alle veldbezoeken was het geheel droog of enkel lichte motregen. De weersomstandigheden voldoen hierbij aan de protocollaire eisen voor vleermuizen onderzoek: temperatuur niet lager dan 12 °C bij avondrondes en niet lager dan 8 °C bij de ochtendronde, de windsnelheid beneden de 4 Beaufort en geen sprake van neerslag.

Tabel I. Onderzoeksinspanning per soortgroep

		2018				2017	
		april	mei	juni	juli	augustus	september
vleermuizen	tijdstip	-	1 x ochtend, 2 x avond			-	2 x avond
	datum		9 juni, 23 juni, 9 juli				20 augustus, 12 september
	functie		zomer- en kraamverblijf				paar/baltsverblijf
huismus	tijdstip	2 x overdag		-			
	datum	12 april, 3 mei					
	functie	territorium					
gierzwaluw	tijdstip	-		3 x avond (2 x combinatie met vleermuis)	-		
	datum			9 juni, 23 juni, 9 juli			
	functie			nestlocaties			

4 ONDERZOEKSRESULTATEN

4.1 Broedvogels

Huismus

Huismussen nestelen meestal in ruimtes onder dakpannen, die zij via de dakgoot kunnen bereiken. Tijdens het gehele onderzoek zijn er geen huismussen op de onderzoekslocatie en de directe omgeving waargenomen, ondanks het geschikte habitat voor huismus op de onderzoekslocatie door de aanwezigheid van een dakpannen dak en geschikte openingen met ruimtes. Oorzaak hiervan ligt, naast de landelijke trend voor wat betreft de achteruitgang van deze soort, mogelijk in de geringe aanwezigheid van groene schuilplaatsen in de omgeving, zoals dichte struiken. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden uitgesloten dat de te slopen bebouwing een vaste rust- en verblijfplaats vormt voor huismus.

Gierzwaluw

Gierzwaluwen nestelen meestal in ruimtes onder dakpannen en openingen onder boeidelen. Gierzwaluwen vliegen gegroepeerd met hoge snelheden tussen de gebouwen door en vliegen daarbij plotseling ergens binnen. Tijdens de betreffende avondrondes zijn er enkele gierzwaluwen hoog boven de onderzoekslocatie waargenomen. Op de onderzoekslocatie zijn gedurende de veldbezoeken die plaatsvonden tijdens het broedseizoen geen in- of uitvliegende gierzwaluwen waargenomen. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden uitgesloten dat de te slopen bebouwing een vaste rust- en verblijfplaats vormt voor gierzwaluw.

4.2 Vleermuizen

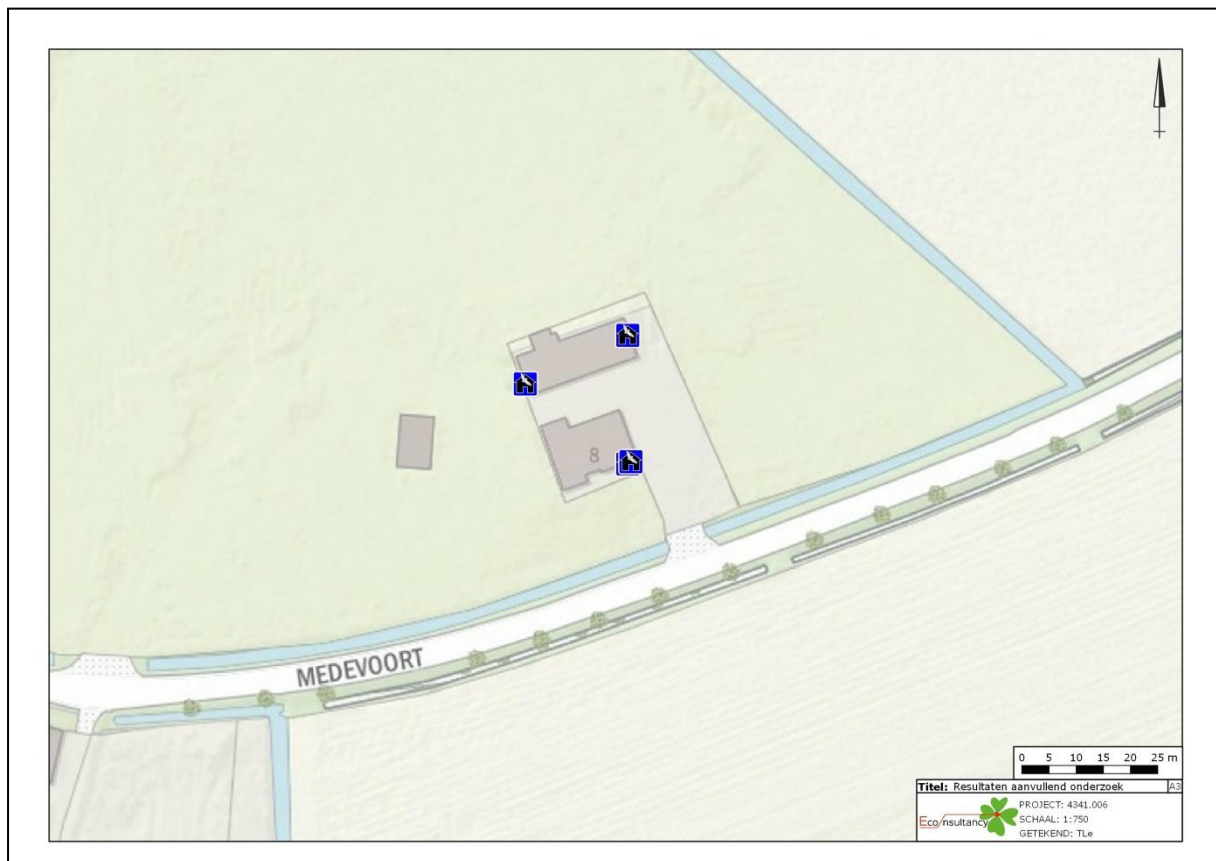
Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Tijdens de ochtendronde, waarbij gezocht is naar zomerverblijfplaatsen, zijn verschillende invliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Op de voorgevel van het woonhuis aan de zuidkant is een oude vleermuiskast aanwezig. In deze kast zijn 2 invliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen, welke hier een zomerverblijfplaats hebben. Verder zijn bij de oost- en de westgevel van de schuur een invliegende gewone dwergvleermuis waargenomen onder de overhangende dakpannen. Dit betekent dat aan beide kanten van de schuur zich een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis bevindt, voor een totaal van drie vaste rust- en verblijfplaatsen in en/of aan de te slopen bebouwing voor minstens 4 individuen van de gewone dwergvleermuis. In figuur 10 is een overzichtskartaar te zien met de waargenomen invliegende gewone dwergvleermuizen.

Verder zijn er tijdens geen van de veldbezoeken invliegende, uitvliegende, zwermende of gevel grijpende vleermuizen waargenomen binnen de onderzoekslocatie, waardoor uitgesloten kan worden dat de te slopen bebouwing een functie heeft als kraamverblijfplaats en/of paarverblijfplaats. De schuur wordt in de winter niet verwarmd, waardoor de verblijfplaatsen in de schuur niet geschikt zijn als winterverblijfplaats omdat deze niet vorstvrij zijn. De bezette vleermuiskast is tevens niet vorstvrij in de winter waardoor redelijkerwijs uitgesloten kan worden dat deze functioneert als winterverblijfplaats.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

In de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn geen andere verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Zoals in de quickscan aangegeven zijn er ook geen geschikte potentiële verblijfplaatsen aanwezig in de omgeving.

Figuur 10. Topografische kaart met in het blauw aangegeven waar invliegende gewone dwergvleermuizen zijn waargenomen.

Foeragerende / passerende vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken zijn er binnen de onderzoekslocatie verschillende (4 tot 6) foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Andere vleermuissoorten zijn tijdens de veldbezoeken niet waargenomen.

Het aanwezige foerageergebied wordt incidenteel gebruikt. In de nieuwe situatie zal echter wederom foerageergebied aanwezig zijn in de vorm van siertuinen. Tevens is in de directe omgeving ruim voldoende alternatief foerageergebied aanwezig, waardoor redelijkerwijs uitgesloten kan worden dat door de voorgenomen plannen essentieel foerageergebied verloren gaat.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. De bomenrijen op de onderzoekslocatie vormen dergelijke lijnvormige elementen en zijn onderzocht op de functie van vliegroute. Tijdens de veldbezoeken zijn verschillende overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Er was echter geen eenduidig vliegpatroon aanwezig wat er op wijst dat ze afhankelijk zijn van de lijnvormige elementen. Daarnaast blijft de bomenrij aan de overkant van de weg (Medevoort) behouden in de nieuwe situatie, waardoor er altijd een lijnvormig element aanwezig blijft wat eventueel als vliegroute kan dienen. Door de voorgenomen plannen gaan geen essentiële vliegroutes verloren.

5 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

5.1 Broedvogels

Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan redelijkerwijs uitgesloten worden dat door de voorgenomen plannen vaste rust- en verblijfplaatsen van de huismus en/of gierzwaluw verloren gaan. Overtreding van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

5.2 Vleermuizen

Beschermingsregime

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten binnen de Wet natuurbescherming een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Opgemerkt wordt dat vleermuizen door mensen soms als eng of vervelend kunnen worden beschouwd. Dit onderwerp wordt hierbij aangestipt omdat bij nieuwbouwprojecten vaak sprake is van nieuwe, onwettende bewoners. Gewone dwergvleermuizen zijn ongevaarlijk. In een woning knagen ze niets aan en produceren ze geen hinderlijke ontlasting. Het is een fabel dat ze in haren vliegen, door hun ultrasone echolocatie zullen ze nooit zomaar ergens tegenaan vliegen. Vleermuizen zijn juist nuttig, ze vangen grote hoeveelheden insecten weg, waaronder muggen.

Functie van de onderzoekslocatie voor vleermuizen

Op de onderzoekslocatie zijn drie zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aanwezig. Eén van deze verblijfplaatsen betreft een oude vleermuisenkast op de zuidgevel van het woonhuis. Aangezien het een tijdelijke voorziening betreft is het mogelijk te voorkomen dat deze verblijfplaats verloren gaat. Om de verblijfplaats te behouden dient deze echter verplaatst te worden naar een te behouden locatie binnen 200 meter van de huidige verblijfplaats. De kast mag niet in gebruik zijn op het moment dat deze verplaatst wordt om verstoring te voorkomen. Derhalve wordt geadviseerd in de winter de kast éénmalig te controleren op aanwezigheid van de gewone dwergvleermuizen, aangezien de vleermuisenkast niet geschikt is als winterverblijfplaats en daardoor de kans op aanwezigheid van een individu zeer gering is. Wanneer de vleermuizen op dat moment niet aanwezig zijn kan de kast binnen 200 meter aan bebouwing of een boom gehangen worden, waardoor de functionaliteit van de verblijfplaats behouden blijft.

De twee zomerverblijfplaatsen onder de dakpannen van de schuur kunnen niet behouden blijven en zullen bij de voorgenomen plannen verloren gaan. Bij de voorgenomen plannen is dan ook sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming. Ten behoeve van de voorgenomen plannen dient een ontheffing te worden aangevraagd bij de provincie Noord Brabant, voor het verstoren/vernietigen van een vaste rust- en verblijfplaats. Door het treffen van maatregelen zal daarnaast de functionaliteit van de verblijfplaatsen behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen.

De maatregelen die de betreffende functionaliteit zullen behouden zijn in te delen in de volgende drie stappen:

- a. het tijdig aanbieden van tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen in de vorm van 8 vleermuiskasten als tijdelijke opvang van het verlies van de te verstoren/vernietigen verblijfplaatsen voor de periode tussen de ingreep en de realisatie van de nieuwbouw 3 maanden voor de sloop;
- b. de betreffende verblijfplaatsen uiterlijk 3 dagen voor aanvang van de werkzaamheden aan desbetreffende woningen ongeschikt maken voor vleermuizen in de minst gevoelige periodes.
- c. tijdens de nieuwbouw nieuwe duurzame verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen creëren. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van 8 inbouwkasten in de spouw van de nieuwbouwwoningen.

6 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Gemeente Helmond een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Medevoort 2 - 10 te Helmond.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en ontwikkeling van nieuwbouw ter plaatse. Op basis van het aanvullend ecologisch onderzoek is beoordeeld of bij uitvoering van de werkzaamheden sprake zal zijn van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van huismussen, gierzwaluwen en/of vleermuizen.

Bij de voorgenomen sloop van de woningen is er sprake van verstoring en mogelijk vernietiging van drie zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Bij de voorgenomen plannen vindt geen verstoring plaats van nestlocaties van de huismus en/of gierzwaluw. Voor de gewone dwergvleermuis geldt dat, zonder het nemen van maatregelen, bij de voorgenomen plannen sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming

Ten behoeve van de voorgenomen plannen zullen maatregelen genomen moeten worden ten aanzien van gewone dwergvleermuis om de functionaliteit van deze verblijfplaatsen te garanderen. Deze maatregelen bestaan uit het realiseren van tijdelijke verblijfplaatsen, verstorende werkzaamheden uitvoeren buiten de gevoelige periodes voor desbetreffende soorten en het realiseren van nieuwe permanente voorzieningen in de vorm van inbouwkasten. De te slopen bebouwing dient voor de sloop ongeschikt gemaakt te worden voor de gewone dwergvleermuis om verstoring van vleermuizen te voorkomen. Maatregelen dienen te worden vastgelegd in een ecologisch activiteitenplan en ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de provincie Noord-Brabant, middels een ontheffingsaanvraag.

Econsultancy
Boxmeer, 6 augustus 2018

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

